

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obo/15/2018
Identifikačné číslo spisu: 2001899804
Dátum vydania rozhodnutia: 18.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2001899804.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu: Ing. Z. B., nar. XX. R. XXXX, bytom M., proti žalovaným: 1/ Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Majcichove, 919 22 Majcichov, IČO: 31 408 915, 2/ Centrálny depozitár cenných papierov Slovenskej republiky Bratislava, a.s., so sídlom ul. 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31 338 976, právne zastúpený spoločnosťou GRIŠČIK & PARTNERS s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, IČO: 35 893 893, o náhradu škody, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave pod č. k. 19Cb/89/2001-207 zo dňa 9. septembra 2016, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Trnave pod č. k. 19Cb/89/2001-209 zo dňa 9. septembra 2016 a v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Trnave pod č. k. 19Cb/89/2001-220 zo dňa 15. novembra 2016, jednomyselne, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave pod č. k. 19Cb/89/2001-207 zo dňa 9. septembra 2016, v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Trnave pod č. k. 19Cb/89/2001-209 zo dňa 9. septembra 2016 a v znení opravného uznesenia pod č. k. 19Cb/89/2001-220 zo dňa 15. novembra 2016 p o t v r d z u j e .

II. Trovy konania žalovanému 1/ a 2/ n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave rozsudkom pod sp. zn. 19Cb/89/2001-207 zo dňa 9. septembra 2016, v znení opravného uznesenia pod sp. zn. 19Cb/89/2001-209 zo dňa 9. septembra 2016 a v znení opravného uznesenia pod sp. zn. 19Cb/89/2001-220 zo dňa 15. novembra 2016 rozhodol tak, že konania v časti o zaplatenie 1,41 eur zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol, žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal a žalobcu zaviazal žalovanému 2/ zaplatiť trovy konania tak, ako budú uvedené v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

2. V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca si návrhom doručeným súdu dňa 30. júna 1996 uplatnil voči žalovaným náhradu škody, ktorá mu podľa jeho tvrdenia bola spôsobená v súvislosti s porušením povinnosti žalovaného 1/ vydať za podmienok stanovených zákonom č. 264/1995 Z. z. družstevné podielnické listy a z dôvodu nekonania žalovaných tak, aby bol cenný družstevný podielnický list vydaný

a zapísaný na jeho účet v stredisku cenných papierov. Podľa žalobcu takýmto konaním žalovaných bolo porušené jeho právo na získanie cenného papiera a nakladanie s ním, napr. predajom za odplatu tretej osobe a získané prostriedky zhodnocovať. Žalobca v priebehu konania špecifikoval výšku škody na sumu 5 709,35 eur ako hodnotu podielnického listu a ušlý zisk vo výške 0,06 % z čiastky 5 709,35 eur.

3. Krajský súd v Trnave po ukončení konkurzu vyhláseného na majetok žalovaného 1/ vec prejednal a zistil, že celý majetok úpadcu bol v rámci konkurzného konania odpredaný a nebolo ho možné použiť na uspokojenie ďalších veriteľov. Citoval ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k žalovanému 2/, ako subjektu povereného zákonom o cenných papieroch, vedením evidencie cenných papierov, konajúci súd dospel k záveru, že žalobca porušenie konkrétnej povinnosti žalovaným 2/ nepreukázal a preto voči nemu žalobu zamietol.

4. V súvislosti so zodpovednosťou žalovaného 1/, konajúci súd uviedol, že žalobca v konaní neprodukoval a ani nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov týkajúcich sa vzniku škody samotnej a jej konkrétnej výšky v peňažnom vyjadrení, uplatnenej žalobcom a preto ním navrhnuté dôkazy konajúci súd označil za nepreukázané a žalobu aj voči žalovanému 1/ zamietol. Konštatoval, že v obsahu spisu absentuje akýkoľvek dôkaz, z ktorého by bolo možné usudzovať o škode, ktorá žalobcovi nevydaním družstevných podielnických listov vznikla, či už v podobe skutočnej škody, za ktorú vzhľadom na nevydanie podielnických listov logicky nie je možné považovať rozdiel v hodnote podielnických listov ku dňu 30. júna 1996 a ich hodnotu ku dňu vydania alebo v podobe ušlého zisku hodnoty, o ktorú sa majetok žalobcu mohol zväčšiť v prípade, ak by žalovaný 1/ právnu povinnosť neporušil.

5. V časti zapltenie sumy 1,41 eur súd konanie podľa § 145 ods. 2 C. s. p. na základe čiastočného späťvzatia žaloby konanie zastavil.

6. O náhrade trov konania žalovaného 1/ rozhodol s poukazom na skutočnosť, že mu žiadne trovy nevznikli a úspešnému žalovanému 2/ náhradu trov konania priznal podľa § 255 ods. 1 C. s. p.

7. Proti tomuto rozsudku v znení opravných uznesení opravného uznesenia zo dňa 9. septembra 2016 a opravného uznesenia zo dňa 15. novembra 2016 žalobca podaním doručeným súdu dňa 1. decembra 2016 podal odvolanie (list č. 223 súdneho spisu) a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Za dôvod odvolania označil skutočnosť, že neboli dodržané procesné podmienky, išlo o nesprávny procesný postup, čím bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces. Podľa žalobcu, konajúci súd vo veci rozhodol nesprávne, nezistil rozhodujúce skutočnosti a vychádzal z nesprávneho posúdenia veci. Žalobca súčasne poukázal na fakt, že žalovaný 1/ mal v dotknutom roku majetok, ku ktorému neboli vypočítaní svedkovia. Navrhol, aby ho konajúci súd oslobodil od platenia súdnych poplatkov a prideliť mu advokáta na doplnenie odvolania, keďže to jeho majetkové pomery odôvodňujú.

8. Krajský súd v Trnave, vo veci žiadosti žalobcu o pridelenie advokáta žalobcovi listom zo dňa 24. februára 2017 oznámil, že súdy už nie sú oprávnené o pridelení advokáta rozhodovať a s poukazom na § 160 C. s. p. žalobcovi oznámil, že ma možnosť požiadať o právnu pomoc Centrum právnej pomoci ako kompetentný orgán.

9. Výzvou zo dňa 20. júna 2017, ako aj zo dňa 18. decembra 2017 Krajský súd v Trnave vyzval žalobcu oznámiť, či sa obrátil o pomoc na Centrum právnej pomoci. Žalobca prípisom zo dňa 27. júla 2017 oznámil, že o právnu pomoc Centrum právnej pomoci nežiadal z dôvodu práceneschopnosti a uviedol, že budúci týždeň o pomoc požiada Krajský súd v Trnave. Výzvou dňa 18. decembra 2017 žalobcu opätovne požiadal oznámiť, či príslušné Centrum právnej pomoci požiadal a ak áno, požadoval zaslanie právoplatného rozhodnutia Centra právnej pomoci. Žalobca na prípis nereagoval.

10. Zo žaloby je zrejmé, že bola podaná v roku 1999, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a v prvostupňovom konaní rozhodnutá dňa 9. septembra 2016, teda za účinnosti Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“).

11. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C. s. p.).

12. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne miestne, kauzálne a funkčné príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, s poukazom na citované prechodné ustanovenie zakotvené Civilným sporovým poriadkom, prejednal odvolanie žalobcu podľa ustanovenia § 379 C. s. p. a § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné.

14. Základnou otázkou pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia je, či Krajský súd v Trnave správne rozhodol, keď nárok na náhradu škody žalobcovi nepriznal.

15. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca žalobu o náhradu škody podal ešte v roku 1999 s tým, že jej výšku vyčíslil až dodatočne bez toho, aby zdokladoval na základe čoho dospel k sume 5 709,35 eur. Žalobca v podstate devätnásť rokov nedokázal zdokladovať vznik škody, jej výšku a ani konkrétne porušenie povinnosti žalovaných 1/ a 2/ v príčinnej súvislosti ku nim uplatnenej škode. V odvolaní uviedol všeobecne, že konajúci súd porušil procesné podmienky konania, nesprávne posúdil právny stav a odňal mu právo na spravodlivý súdny proces. Z odvolania však nie je zrejmé aké procesné podmienky konajúci súd porušil, v čom nesprávne zistil skutkový a právny stav a v čom porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces. Bolo vecou žalobcu, pokiaľ nárok na náhradu škody uplatnil, aby preukázal o aké porušenie povinnosti, s ktorou príčinnej súvislosti žalobcovi škoda vznikla.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný 2/ mal uzavretú zmluvu so žalovaným 1/ o registrácii zmien zaknihovaných družstevných podielnických listov pod Č.sp.: SCPz - 1769/96 - DPL a Zmluvou o predkladaní pokynov na technických nosičoch údajov pod Č.sp.: SCPz - 1770/96 - DPL zo dňa 21. novembra 1996, predmetom ktorých bol záväzok žalovaného 2/ v zmysle zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení register emitenta cenných papierov a poskytovať pre žalovaného 1/ ďalšie služby súvisiace s jeho vedením a záväzok žalovaného 1/ zaplatiť príslušné platby za vykonané služby a poskytovať potrebné podklady na vykonanie príslušných zápisov v evidencii v zmysle zmluvne dojednaných podmienok.

17. Z obsahu spisu nie je zrejmé, že by žalovaný 2/ porušil povinnosť voči žalovanému 1/ teda záväzku vyplývajúceho zo zmlúv uzavretých medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ a ani porušenie povinnosti žalovaného 2/ voči žalobcovi. Žalovaný 2/ pod sp. zn. SCP-4767/99 zo dňa 24. februára 1999 žalobcu oboznámil so skutočným stavom vo veci pripísania predmetných zaknihovaných cenných papierov na účet majiteľa, t. j. pre nespĺnenie záväzkov žalovaného 1/ vyplývajúcich zo zmlúv uzavretých medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/. Z obsahu spisu muselo byť žalobcovi zrejmé, že žalovaný 2/ žiadnu povinnosť voči žalobcovi a ani žalovanému 1/ neporušil a konajúci súd rozhodol v súlade so zákonom, keď voči žalovanému 2/ žalobu zamietol. Žalobca v texte žaloby porušenie konkrétnej povinnosti voči nemu ani netvrdil, v priebehu konania žiadne porušenie povinnosti voči nemu ani nepreukázal. Tvrdenie v žalobe, ako aj v odvolaní, že mu vznikla škoda porušením povinnosti, ktorú ani nešpecifikoval a v odvolaní žiadne porušenie povinnosti žalovaným 2/, ktorá by bola v príčinnej súvislosti so vznikom jeho škody nepreukázal, nie je postačujúci dôkaz pre úspešné uplatňovanie práva na náhradu škody.

18. Predpokladom pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody, je nesporné dôkaz o vzniku škody. Krajský súd v Trnave správne v odôvodnení rozhodnutia konšatoval, že v obsahu spisového materiálu absentuje akýkoľvek dôkaz o vzniku škody v podobe skutočnej škody. Konajúci súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správne uviedol, že za skutočnú škodu nie je možné považovať rozdiel v hodnote podielnických listov ku dňu 30. júna 1996 a ich hodnotu ku dňu vydania alebo v hodnote ušlého zisku hodnoty, o ktorú sa majetok žalobcu mohol zväčšiť v prípade, ak by žalovaný 1/ právnu povinnosť neporušil. Fakt, že žalovaný 1/ povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 17 a nasl. zákona č. 42/1992

Zb., t. j. vydat' podielnické listy žalobcovi, je pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody nepostačujúce.

19. Z odvolania žalobcu a ani z obsahu spisu nie je zrejmé, že by konajúci súd postupom v konaní porušil procesné podmienky, nesprávne zistil skutkový stav, riadne nevyhodnotil predložené dôkazy alebo žalobcovi odňal postupom súdu právo na spravodlivý proces.

20. O odôvodnenie odvolania nespĺnením procesných podmienok, nesprávnym postupom súdu a znemožnením odvolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, môže odvolací súd posúdiť pri opodstatnenosti odvolania ako dôvodné, iba ak oprávnená strana, ktorá odvolanie podala, jej tvrdenie skutočne aj preukázala.

21. Z postupu konajúceho súdu je zrejmé, že žalobcu vyzýval na doplnenie dôkazov, ako aj požiadanie Centrum právnej pomoci o ustanovenie jeho právneho zástupcu, na ktorú výzvu žalobca počas takmer devätnásť rokov nereagoval.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 386 C. s. p.) s poukazom na uvedené sa stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a podľa § 387 ods. 1 C. s. p., prvostupňové rozhodnutie vo výroku ako vecne správne potvrdil.

23. Tvrdenie účastníka konania o porušení procesných podmienok a akékoľvek porušenie súdu, pokiaľ toto tvrdenie účastník konania jednoznačne nepreukáže, je pre posúdenie dôvodnosti odvolania právne bezpredmetné.

24. Úspešným účastníkom v odvolacom konaní boli žalovaní 1/ a 2/, ktorým v odvolacom konaní žiaden trovy nevznikli.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je dovolanie prípustné (§ 420 C. s. p.), ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov; b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu; c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný alebo procesný opatrovník; d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie; e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená; c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 v spojení s § 424 C. s. p.). Podľa ustanovenia § 428 C. s. p. v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (dovolací návrh). Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže

dovolať rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 C. s. p.). Podľa ustanovenia § 429 C. s. p. dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je: a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona je zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov v rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.